N°. 3042

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *ƒ* 5.00; voor de buitensteden *ƒ* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG 4 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *ƒ* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 2 Mei.

De Kamer heeft ook gisteren de gansche zitting besteed aan de beraadslaging over het indiesch drukpersreglement, zonder tot stemming te komen. Het blijkt daaruit, dat de Kamer geen haast maakt, en zijn al hare debatten in deze gewigtige aangelegenheid niet bijzonder belangrijk, zij blijken daarentegen vrij langdurig.

De heer Hoynck heeft gisteren zijn amendement verdedigd tegen de daar tegen opgeworpen bezwaren, die zeer ligt zijn. Men heeft gezegd, dat art. 59 der Grondwet eene regeling bij de wet van den invoer van drukwerken in Indië niet toelaat. 't Is waar, de Grondwet heeft deze quæstie niet nadrukkelijk vermeld; maar er is in art. 59 eene vierde alinea, die verklaart dat andere in de Grondwet niet opgenoemde onderwerpen bij de wet worden geregeld, als de behoefte daaraan blijkt te bestaan. De Grondwet is alzoo geen hinderpaal, als de spreker het bewijs levert, dat er aan eene regeling bij de wet behoefte is. Wij durven niet zeggen dat dit bewijs geleverd is.

Daarenboven is beweerd, dat het onmogelijk is deze zaak bij de wet te regelen, omdat het geldt eene regeling van regten, verpligtingen en regtsbedeeling voor volken, die geheel verschillend zijn van aard en toestand, zoodat eenheid van regtsregeling onmogelijk is.

Wij begrijpen niet hoe men 't waagt in de Kamer zulke sprookjes voor goede gronden in de wandeling te brengen. Men spreekt over Java en Inlanders, alsof zij pas gisteren waren ontdekt en niemand iets van hen wist, en dat wel te verstaan van eene kolonie, die wij sinds twee eeuwen in bezit hebben! Daarbij komt, dat de zaak, die men op het oog heeft, niet betreft de Inlanders, maar de Nederlanders op Java gevestigd, die, ja, onder de Inlanders wonen, maar daar boven staan, als bejaarden boven kinderen, behalve nog dat die kinderen geen woord verstaan van onze westersche talen en geen lust gevoelen om ze aan te leeren. De heer Hoynck heeft desniettemin op deze tegenwerping met allen ernst geantwoord; waarschijnlijk volgens den regel, dat men met de dwazen dwaas moet zijn.

Wat dan die zoogenaamde moeijelijk te bereiken eenheid van regtsregeling betreft — laat men de Javanen en Chinezen op zij, om hun te geven wat zij behoeven, de censuur, dan zien wij niet in hoe men den invoer van drukwerk in Nederland niet zou kunnen regelen naar de beginselen, die hier gelden. Men kan daartegen geen ander bezwaar hebben dan de *fantasmagorie* van den *bijzonderen* toestand, waarmede men reeds al te lang de landskinderen heeft bang gemaakt.

De heer van Nispen van Sevenaer heeft de quæstie behandeld van een waar en waardig standpunt, dat is van de groote politieke zijde. Hij vindt daartoe aanleiding in den minister, die de opinie van den spreker had aangehaald uit de debatten van 't reglement op het beleid van de oost-indische Regering. Hij licht zijne toenmaals geuite opinie toe en zegt, dat hij het amendement van den heer Mackay heeft afgestemd, omdat daarin eene leemte was, waarvan misbruik kan worden gemaakt. Om dit nu te voorkomen had hij gewild dat de invoer slechts vrij zou zijn voor drukwerken »*in europeesche talen.*"

Vervolgens karakteriseert hij het reglement als een kunstig zamenstel van bepalingen, die uit haren aard *preventief* werken, en in strijd zijn met alinea 2 van art. 110. Te regt doet hij uitkomen, dat het reglement eene scheidsmuur opwerpt tusschen 't moederland en hare kolonie. — Dat is een groot kwaad. — Men heeft, zoo gaat de spreker voort, vreemde wetgevingen ingeroepen, om daarmede het reglement te regtvaardigen. Dit verontwaardigt hem te regt. Art. 110 is geschreven in de wet voor Nederland en voor nederlandsche bezittingen, die geene twee aan elkander vreemde maatschappijen uitmaken, maar gezamenlijk een koningrijk vormen. Verder doet hij uitkomen, dat er in het reglement eene bepaling is, die ook nog in een ander punt strijdt tegen 't regeringsreglement. Het is de bepaling, waarbij magt verleend wordt om de voortzetting van een bedrijf te verbieden en te verhinderen. Men kan zich daarbij niet beroepen op het regt van uitzetting, dewijl dit *exorbitant* regt, op het voorstel des sprekers, niet is toegekend dan onder het voorbehoud, dat zoo dikwerf daarvan gebruik zal worden gemaakt, daarvan aanstonds kennis moet worden gegeven aan de Staten-Generaal, opdat zij deze zaak zouden kunnen onderzoeken en verantwoording vragen. Eindelijk, aan het slot zijner rede, bewijst de spreker de onstaatkundige werking van het reglement, die, in plaats van te verhoeden, juist datgene zal voortbrengen wat men vreest. Met der daad, de scheidsmuur, tusschen Nederland en Java opgeworpen, zal ginds den Nederlander van 't moederland vervreemden; middelerwijl het indiesch goevernement zonder kontrôle in een slecht bestuur zal ontaarden, dat de ingezetenen verdrukt en aan willekeur bot viert.

Na den heer Zijlker, die eene door hem gebezigde en door den heer van Rappard geïnkrimineerde uitdrukking verklaart, draagt de minister van Koloniën eene nieuwe verdediging voor. Hij erkent dat er gebreken zijn in zijn reglement, maar meent dat die in alle koninklijke besluiten zouden zijn te vinden, als men ze aan de scherpe kritiek onderwierp, die [illegible] zijn reglement ten deel valt. Dat is geen kompliment [illegible] koninkl. besluiten! Maar de minister vleit zich [illegible] anderen. Hij zal moeite hebben, om [illegible], dat zoo vol groote gebreken is als [illegible] tellen niet; die kleven alle [illegible] ter meent dat hij niet [illegible] repressieve maatregelen geene [illegible]; dat hetgeen hij geeft veel minder is dan de censuur; dat het reeds nu blijkt, hoe het reglement niets belet en niets heeft voortgebragt van al het kwaad dat men daarvan voorspelt; dat men dat alles overdrijft; dat het regt om regeringsmaatregelen te beoordeelen ongekrenkt blijft, enz. enz. Wat kan men van dat alles zeggen? Wat anders, dan dat de liefde blind is? Elk acht zijn uil een valk te zijn.

Omtrent de *verantwoordelijkheid* der verspreiders is hij overtuigd, dat men die niet kan bestrijden zonder het »behoudens ieders verantwoordelijkheid" der wet weg te redeneeren. Het denkbeeld is hem aangegeven door leden der beide Kamers. Een andere maatregel om de verantwoordelijkheid te regelen is hem niet aangegeven, enz. enz. Ook dit mist, na al het besprokene, eenige waarde. 't Is immers genoeg, dat iemand verantwoordelijk zij, hier of ginds.

Hij verwerpt de vergelijking van Java met Britsch-Indië. Op welken grond? Omdat Britsch-Indië geene regtstreeksche voordeelen afwerpt gelijk Java. Maar dat doet immers niets af tot de quæstie, hier behandeld, die slechts over de geaardheid, en de gevaren daaraan verbonden, van de oostersche volken loopt. Daarenboven vergeet de minister, dat men in Britsch-Indië van de bevolking belastingen afperst door middel van afschuwelijk wreedaardige pijnbanken. Nu scheldt de minister op de britsch-indische pers, die hij, met den heer Rochussen, gewetenloos, bedriegelijk en lasterlijk noemt. Wij willen 't gaarne gelooven; want wij weten wat de londensche pers is. Maar wat doet dat hier af? Als de britsch-indische pers, in hare gewetenloosheid, door bedriegerij en laster geen kwaad kan doen, hoeveel te minder dan onze pers, die voor Indië werkt, en nooit gewetenloos, nooit bedriegelijk, nooit lasterlijk is geweest? De minister slaat zijne eigene glazen in.

Hij eindigt met het amendement van den heer Hoynck te bestrijden en dat van den heer Groen aan te nemen; en doet daarbij de belijdenis, dat hij uit de diskussiën veel geleerd heeft, dat hij zich zal kunnen ten nutte maken, maar dat hij daaruit tevens geleerd heeft *voorzigtig* te moeten zijn. Als de minister nu pas heeft begrepen, dat hij voorzigtig zijn moet, dan is hij met vele illuziën aan 't bestuur gekomen, en dan mag hij wel de hand geven aan zijn kollega van Justitie. Maar dan doet zich tevens de vraag voor, of Nederland wel gebaat kan zijn bij ministers, die, in hun grooten eenvoud, nog veel moeten leeren en vol illuziën zijn?

De heer van Hoëvell beantwoordt eerst den heer Baud, die een liberaal vlaggetje voor de toekomst heeft uitgestoken, om voor 't oogenblik des te beter het stelsel van willekeur staande te kunnen houden. Vervolgens bedient de spreker den minister op zijne uittarting. De minister daagde zoo even een ieder uit, om een bewijs te leveren, dat het reglement tot eenige belemmering of willekeur had aanleiding gegeven. De heer van Hoëvell heeft juist eenige bewijzen ontvangen, die hij den minister, warm van den post gekomen, voorlegt.

Op Batavia bedraagt de gevergde borgtogt van een *groot* boekhandelaar *ƒ* 400; in Samarang daarentegen de borgtogt van eenen *kleinen* de som van *ƒ* 1000.

Op Soerabaya zijn twee boekhandelaren, die dezelfde zaken doen. De een moet *ƒ* 1000, de andere *ƒ* 2000 borgtogt geven. De laatste geeft de *Oostpost* uit, die, zegt hij, den rezident waarschijnlijk niet aangenaam is.

Overigens heeft de werking van deze wet zich reeds doen gevoelen. De dagbladen, die hier gedrukt worden, maar wier verspreider niet in 't moederland woont, hebben zich reeds onthouden van politieke berigten in de mail-editie. In de dagbladen en tijdschriften, die in Indië bestaan, komt nooit iets voor van politieken aard, behalve in den *Oostpost*, die nu en dan waagt iets van dien aard te geven. Maar daarom moet hij dan ook *ƒ* 2000 borgtogt betalen.

Wat de anekdote betreft, door den heer Baud verhaald, dat men met verontwaardiging aan den Keizer van Solo had verteld, hoe hij in het tijdschrift van den heer van Hoëvell een aap genoemd was, — deze anekdote is onjuist. Het artikel, dat men op het oog heeft, is niet van den spreker, maar van dr. Junghuhn en door dezen onderteekend. Het geeft de beschrijving van een feest en draagt tot opschrift een motto van Göthe, waar gewezen wordt op eene bonte mengeling van menschen en dieren. Dat is alles. In het artikel komt niets hinderlijks voor. En 't is daarenboven in het tijdschrift geplaatst, mede op de verantwoordelijkheid van den minister van Koloniën-zelven, toen hij met den spreker tot de redaktie behoorde.

De heer Groen geeft eene vernieuwde aanbeveling van zijn amendement. Hij doet daarbij sterk uitkomen, dat hij 't niet doet uit ingenomenheid met het reglement. Integendeel, hij verlangt dat het herzien worde. Hij heeft voor zijn amendement vierderlei aanbeveling: 1°. Het is niet in strijd met de vrijheid van drukpers. Eene krachtige reden! 2°. Het vrijwaart tegen eene onbillijke behandeling jegens den minister. Natuurlijk. Als men niets zegt, loopt men geen gevaar zich te verspreken. 3°. Het zal bewijs geven van bedachtzaamheid in 't behandelen van oost-indische aangelegenheden. — Is dit bewijs daarin te vinden, dat men, na acht dagen te hebben beraadslaagd, geen besluit neemt? 4°. Het laat vrij degenen, die subsidiairement voor de konkluzie van 't rapport willen stemmen. — Ja, als de heer Groen zijn eersten kommentaar van de konkluzie los laat. Maar dat doet hij niet. Hij blijft beweeren, dat er in de konkluzie van 't rapport een blaam ligt tegen den minister.

De heer Groen ontwikkelt die motieven en laat daarbij geene gelegenheid voorbijgaan, om het reglement zoo scherp te qualificeeren als iemand. Wat beweegt hem dan? Hij wil den minister niet laten vallen. Waarom niet? De reden daarvan kan men vinden in zijne tweede brochure over 't onderwijs. Hij verlangt met dit ministerie in diskussie te treden over 't onderwijs. Daarom moet het ministerie behouden blijven. En vermoedelijk treedt hij derhalve hier op, als beschermheer van den minister van Koloniën, slechts uit vrees dat, als deze vallen mogt, de een wel den anderen, gelijk opgezette kaarten, zou kunnen omstooten.

Hij kon dan ook niet nalaten het amendement van den heer Hoynck te bestrijden. Hij heeft daartegen een soort van argument gebruikt, dat hij anders gewoon is af te keuren. Het komt hier op neêr: pas op voor de liberalen! Als gij dat toegeeft, dan wordt de liberale partij regerend hoofd in de Oost! Het argument is een bangmaker, zoo als er niet weinigen tegen Groen-zelven worden gebruikt, en die hij, zoo wij ons niet vergissen, een vogelverschrikker heeft genoemd.

De heer van der Linden merkt op, dat er vooruitgang is in de diskussie, en dat men van sommige stellingen (in 't begin stout uitgekraamd) nu niet meer hoort. Hij verdedigt vervolgens, op zijne beurt, gelijk 't ook de heer van Hoëvell met warmte gedaan heeft, de adressanten tegen de qualifikatie van den heer Baud, die

[illegible] in de Oost verbittering zal baren en weinig geschikt is, om te bevredigen. Zij is onverdiend en daarom onregtvaardig. Hij geeft ten slotte nog een woord over het amendement van den heer Groen, dat niets zegt, en eene lange beraadslaging zonder konkluzie laat. Waarlijk! het amendement heeft deze beteekenis: Het oordeel der Kamer, na acht dagen te hebben beraadslaagd, is, dat zij geen oordeel heeft!

Na eene onbeduidende woordenwisseling tusschen den minister en den heer van Hoëvell, waaruit blijkt, dat de minister zich vergist omtrent een feit, wordt de zitting tot heden verdaagd.

Dat de *Fakkel* reden heeft hoogelijk ingenomen te zijn met het thans aanhangig wetsontwerp tot regeling van het lager onderwijs, verbergt zij niet: gedachtig aan veler onverzettelijken afkeer van eene schoolinrigting, die, ten gevalle van *Unitas* en *Phylactèrion*, de ontchristelijking der jeugd en de zegepraal van het ongeloof ten gevolge kan, wij zouden haast zeggen, moet hebben, hadden welligt hare juichtoonen minder luidruchtig en minder tergend behooren te zijn. Aan het behoud van 't geloof, als grondslag van 't godsdienstig leven, in de gemoederen van 't aankomend geslacht, wordt door meerderen de hoogste waarde gehecht, dan de *Fakkel* en de geheime genootschappen, welker taal zij spreekt en voor welker eischen de Regering blijkt te zwichten, schijnen te veronderstellen.

Over »de invoering van den schoolpligt" handelende en ook daarop, alsof geene harer vorderingen onbevredigd mogten blijven, aandringende, rezumeert de *Fakkel* in twee woorden, wat zij van eene schoolinrigting als de voorgestelde verwacht. »Dat de pastoors en predikanten, zoo schrijft ze, met de hun toevertrouwde jeugd b. v. driemaal in de week, en dat jaren achtereen, catechiseren, *zoo maar die hun toevertrouwde jeugd verpligt zij om b. v. zes jaren achtereen de lagere school getrouw te bezoeken.* Haar zielzorgers onderwijzen haar vrij in het bijzondere, zoo maar de schoolonderwijzer haar vrij in het algemeen onderwijze." 't Behoeft niet duidelijker en niemand, die zulke taal raadselachtig zal heeten. Laat vrij — niets anders beteekent zij — laat vrij pastoors en predikanten aan de jeugd den katechismus uitleggen en inprenten — tegen de konkurrentie van de gemengde school, die haar het *algemeene* Christendom zal inscherpen, zal hun spreken het niet uithouden; een zesjarig [illegible] die school neutralizeert volkomen bij de jeugd [illegible] toors en predikanten op haar zou kunnen be[illegible]

Of zulk eene aanwijzing van de strekking der wetsvoordragt en van de vermoedelijke uitkomst harer toepassing haar bij eene Natie, welker meerderheid het Christendom lief heeft boven alles, ter aanbeveling zal strekken, valt te betwijfelen.

Heden ziet bij den boekhandelaar C. L. van Langenhuysen alhier het derde der vlugschriften het licht, door de Vereeniging »Regt voor allen" uitgegeven. Het is getiteld: *Eenige bezwaren tegen de voordragt van wet tot regeling van 't lager onderwijs.* De beide vorige vlugschriften, door de genoemde Vereeniging uitgegeven, droegen ten titel, het eerste: *De utrechtsche faktie, door J. W. Cramer*, het andere: *Iets over het veel besproken werk van Napoleon Roussel: »De katholieke en protestantsche natiën beschouwd uit een drievoudig oogpunt van welvaren, verlichting en zedelijkheid." Eene bijdrage ter waardeering van de bestrijding, die, op historiesch gebied, aan de katholieke zaak zoo al ten deel valt, door W. J. F. Nuyens.*

Van de beide eerstgenoemde brochures in deze kolommen uitvoerig te gewagen zou niet voegen en ware ook overbodig. Veel toch van wat daarin voorkomt, werd vroeger den lezers van den *Tijd* ter kennisneming en beoordeeling gegeven. In de brochures werd slechs het vroeger geschrevene uitgebreid en tot een zamenhangend geheel omgewerkt, opdat met één oogopslag te vernemen zou zijn hoe dezerzijds en de utrechtsche faktie en het thans aanhangig wetsontwerp tot regeling van het lager onderwijs beoordeeld worden.

Ook over de brochure van den heer Nuyens is 't niet noodig in 't breede uit te weiden. Hare titel karakterizeert duidelijk genoeg het doel, dat de geachte auteur zich te bereiken heeft voorgesteld. Laat ons er alleen van mogen zeggen, dat hij op uitnemende wijze zich van de door hem opgenomen taak gekweten heeft. Vriend en vijand, die van geene andere dan van eene *eerlijke* en *loyale* strijdvoering weten willen, wordt het, bij de lezing van deze zaakrijke en puntig geredigeerde brochure, duidelijk, op welke ergerlijke wijze vele tegenstanders der katholieke zaak met de eerlijkheid en de loyauteit zoowel als met de goede trouw den spot drijven. 't Was nuttig [illegible] 't licht te stellen naar aanleiding van het befaamde werk van Roussel, dat, door prof. Hofstede de Groot, *Kerkelijke Courant* en soortgelijken aanbevolen, een toonbeeld mag genoemd worden van protestantsche polemiek.

De drie brochures, te zamen driehonderd bladzijden beslaande, zijn voor den prijs van *f* 1 verkrijgbaar gesteld.

De grammschap van het *Tielsche Weekblad* kent geene grenzen na 't lezen van de weeklagt en het noodgeschrei der heeren Verhoeff, Du Cloux en Kraijenbelt. Volgenderwijze geeft het lucht aan zijne drift:

»Wij hebben met verontwaardiging de aanklagt gelezen van de heeren Verhoeff, Du Cloux en Kraijenbelt tegen Ds. Zaalberg.

»Er zijn, naar ons oordeel, geen grootere vijanden van het Christendom denkbaar, dan zulke formulier-knechten. Diep te beklagen zijn de leden der gemeenten, waar zulke Leeraars de liefderijke leer van Christus verkondigen, naar de liefdelooze begrippen van een verdwaasd gemoed.

»Wij zouden wenschen dat zoodanige onchristelijke ijveraars, die telkens zondigen tegen het hoogste gebod, veroordeeld konden worden, om voor hunne gemeente te prediken over 1 Joh. 1 vs. 9: »Die zegt, dat hij in het licht is ende sijnen broeder haet, die is in de duisternisse tot nog toe".

»Eene ernstige wederlegging ware beneden de waardigheid van een verstandig man; daarom schenken wij onze volkomene adhaesie aan het lied, dat bij onzen uitgever in het licht is verschenen."

Wij weten niet of het *Tielsche Weekblad* op »eene ernstige wederlegging" van zijn getier rekening heeft gemaakt. Van onzen kant bepalen wij ons tot de aanhaling van het bekende adagium: *Il injurie; donc, il a tort.*

Overigens, opdat men zie in welke mate het *Weekblad* ongelijk heeft en zich vergeet, nemen wij uit het »lied," waarnaar verwezen wordt, en dat geteekend is uit G(eldermalsem) door (van) D(am van Isselt) de slotstrofe over, die verraadt hoe laf de spotternij wordt, wanneer hij, die er zich aan schuldig maakt, van het magtelooze zijner kwaadaardigheid zich bewust is. Dan raaskalt en beuzelt hij aldus:

„Als zich de Broeders „krachtig" toonen,
Wees „dankbaar", Zusters in den Heer!
Gij kunt der Eedlen [illegible] loonen
Voor de onvervalschte liefde-leer.
Laat niets [illegible]en!
Breit [illegible] kuiten;
Want heilge [illegible] hun vet.
Zóó wordt, door kracht en zachtheid zamen,
Eene eerkroone op hun werk gezet,
En 't ware Christenvolk zegt, Amen!
Als het, met dank, uw naam vermeld,
„Du Cloux, [illegible] en Kraijenbelt."

[illegible] van ongeveer 22 jaren als pastoor van de r. k. St. Laurenskerk in den Houttuin te Rotterdam, nam de weleerw. heer J. Pauls, in de voormiddag-godsdienstoefening van Zondag 26 dezer, met eene hartelijke toespraak, naar aanleiding van het Evangelie van den dag, een waardig afscheid van zijne gemeente. De ingevoerde parochiale regeling der gemeenten binnen deze stad, had Zijn Eerw. toch aanleiding gegeven om bij hare invoering, eenen uitgebreider werkkring aan jeugdiger krachten over te dragen, en mitsdien zijne herderlijke bediening neder te leggen als pastoor eener gemeente, waaraan hij zoo lang innig verbonden was, en gaarne nog eenige jaren zijne krachten had willen blijven wijden.

Eene talrijke opgekomene gemeente hoorde voorzeker de hartelijke woorden van den waardigen geestelijke, onder wiens bestuur zoo veel goeds voor haar tot stand kwam, met warme belangstelling aan, en niemand koestert ook zeker niet den wensch dat hij zijne laatste dagen binnen onze stad moge slijten in gezondheid en kalme rust, met die zelfvoldoening en die tevredenheid, waarop hij bij den terugblik op zijne afgelegde loopbaan, in allen opzigte met het volste regt mag aanspraak maken. (*N. R. Ct.*)

Wij vernemen dat het kollegie te Nijmegen, onder den naam van R. K. armbestuur bekend, na als zoodanig door Z. D. Hw. Mgr. den Aartsbisschop van Utrecht te zijn opgeheven en ontbonden, besloten heeft als bijzonder of partikulier liefdadigheidsfonds, onder den vorigen naam te blijven bestaan. (*N. N. C.*)

Naar men verneemt, hebben eenige achtingswaardige mannen uit de Hoofdstad en Rotterdam, vereenigd, ter kennis gebragt dat zij, voor het geval dat geene aanbiedingen op de voorwaarden, omschreven in de *Staats Courant* van 24 Maart ll., binnen den bepaalden termijn mogten zijn gedaan, bereid zijn om met Z. Exc. te onderhandelen over het tot stand brengen van eene maandelijksche stoompaketvaart tusschen Nederland en Java. (*H. C.*)

Sinds eenige dagen ziet men met eenige belangstelling uit naar de openbaarmaking van de zomerdienst voor de Rijn- en Hollandsche spoorwegen. Men meldt, dat de treinen veelvuldiger zullen loopen dan immer. Alleen is er bij den Rijnspoorweg sprake van het staken der nachttreinen, die, vooral van Emmerik uit, weinig opleveren. De minister van Financiën moet echter zeer blijven aandringen op het behoud der nachttreinen, vooral met het oog op het postwezen, dat met de Rijn-spoorweg-maatschappij eene belangrijke dienstovereenkomst heeft. Ook voor het publiek zou die afschaffing der nachttreinen zeker zeer te betreuren wezen; men mag het bijna wel voor zeker aannemen, dat ook hier, even als in andere landen, het gebruik der nachttreinen van lieverlede meer algemeen zal worden, en dat dus het toenemend gebruik maken er van eerst door den tijd kan plaats hebben. Zoowel aan het verschil in deze, als aan den wensch van de duitsche spoorwegbesturen, om de zomerdienst nog niet te bepalen, schijnt het te moeten worden toegeschreven, dat de dienst dit jaar eerst in Mei of later zal worden bekend gemaakt. (*U. C.*)

Men verneemt, dat in deze of de volgende maand een oorlogschip van hier naar Rio de Janeiro zal gezonden worden, om de aldaar gevangen soldaten en zeelieden, ten gevolge van het oproer aan boord van het te Rotterdam te huis behoorend barkschip *Elise Susanne*, kapt. Jan Kuijt, gevankelijk naar Batavia over te brengen, ten einde aldaar te regt te staan wegens het hun ten laste gelegde misdrijf.

In de *Staats-Courant* van den 3den Maart jl. werd aankondiging gedaan eener voorgenomen tentoonstelling van vee, voortbrengselen en werktuigen van den landbouw, welke in de maand Augustus van dit jaar te Waterford in Ierland zal plaats hebben.

Het blijkt nader, uit een schrijven van Zijner Majesteits gezant te Londen, dat de kommissie dier tentoonstelling, uit hoofde der ziekte, die in onderscheidene gewesten op het vasteland onder het vee is uitgebroken, besloten heeft daarop geen buitenlandsch vee toe te laten.

Z.M. heeft W. van Bergen benoemd tot ontv. der dir. bel., van uitg. regten en acc. en van de bel. op de gouden en zilveren werken te Breda.

STATEN-GENERAAL
TWEEDE KAMER
Zitting van Vrijdag 1 Mei.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp strekkende tot daarstelling van bepalingen voor het veilig verkeer op spoorwegen.

De beraadslagingen over de konkluzie van het verslag der Kommissie tot onderzoek van het Reglement op de drukwerken in nederlandsch Indië zijn heden voortgezet. Nadat de heeren Honyck van Papendrecht, van Nispen van Sevenaer en Zylker het woord hadden gevoerd, heeft de minister van Koloniën de onderscheiden bedenkingen, welke geopperd waren, beantwoord. Na dezen hebben nog gesproken de heeren van [illegible] en de minister van Koloniën, waarna de vergadering besloten heeft de behandeling van dit onderwerp op morgen voort te zetten.

De Kamer heeft besloten dat later de dag vastgesteld zal worden, waarop de beraadslagingen zullen gehouden worden over de bij haar aanhangige wetsontwerpen tot vereeniging van gemeenten, en tot vermindering van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting van 1856 en verhooging van dat over 1857, waaromtrent heden de eindverslagen werden uitgebragt.

De beraadslagingen over het drukpers-reglement zijn afgeloopen. Het voorstel van den heer Hoynck is afgestemd met 33 tegen 29 stemmen. Dat van den heer Groen insgelijks met 45 tegen 15 stemmen. De konkluzie der kommissie tot herziening van het reglement, is aangenomen met 46 tegen 6 stemmen.

De heer van Hoëvell heeft zijne interpellatie over de suikerkontrakten voorloopig ingetrokken, om er nader op terug te komen.

Dingsdag is aan de orde het voorstel van den heer van der Veen, aangaande het Zwolsche Diep.

LEEUWARDEN, 30 April. In de zitting van den gemeenteraad van heden is, met 9 van de 15 stemmen tot wethouder gekozen, de heer J. J. Bruinsma. De benoemde was niet tegenwoordig.

— Volgens het *Friesche Weekblad* is het herhaald bedanken van door den Raad te Leeuwarden benoemde wethouders toe te schrijven aan den weerzin, om deel te nemen aan de uitvoering van het raadsbesluit tot heffing eener direkte belasting, onder den naam van hoofdelijken omslag.

's HERTOGENBOSCH, 30 April. De heden alhier gehouden paarden- en beestenmarkt, was, wat het vertier en den handel aangaat zeer levendig. Zij werd druk bezocht en er was tamelijk handel in hoornvee; mager vee en kalveren waren het meeste voorhanden en werden voor de goede kwaliteiten ook goede prijzen besteed. (*H.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 April. De grootvorst Konstantijn is heden namiddag ten half zes ure alhier gearriveerd. De grootvorst was gezeten in een open rijtuig naast prins Napoleon, die hem aan het station van den spoorweg had afgehaald. Het rijtuig werd voorafgegaan door een detachement guides en gevolgd door andere rijtuigen, waarin de hoogere ambtenaren of administrateuren van den spoorweg gezeten waren. Onder hun getal bevond zich, naar

men zegt, ook de maarschalk Magnan. Een tweede detachement guides sloot den trein. Langs de boulevards prijkten vele russische en fransche vlaggen.

— De *Presse* deelt, in een korrespondentie uit Konstantinopel wijdloopige berigten uit Cirkassië mede, waaruit blijkt, dat er volstrekt niets waar is van de door den telegraaf gegeven berigten, dat de bergstammen een beslissende zegepraal op de Russen behaald zouden hebben, welk berigt met zeker welgevallen door het *Journal de Constantinople* was ingelast.

— Men schrijft van de aziatische grenzen, dat de heer Murray, engelsch gezant aan het perzische hof, met het personeel van zijn legatie te Bagdad was aangekomen, waar hij de ratifikatie van het vredestraktaat moet afwachten, om van daar weder zijn vasten post te Teheran te gaan betrekken.

— De eerw. heer Castan, zooals men zegt, met een zending van den Bisschop van Moulins belast, is te Rome aangekomen.

— Tegenwoordig is er schier elken dag ministerraad. Men verzekert dat in dien van verleden Dingsdag de strenge maatregel is vastgesteld, welken de *Correspondant* getroffen heeft, een maatregel dien men sinds eenige dagen scheen te verwachten. Het gerucht loopt, dat de heer Rouland, minister van het openbaar Onderwijs, van gevoelen was dat het bewuste artikel voor de regtbank vervolgd moest worden en men van deze gelegenheid gebruik moest maken om een uitspraak over dit onderwerp uit te lokken. Volgens dezelfde geruchten meende de Keizer geen groot belang aan het artikel te moeten toekennen en dat het 't best ware te doen of men er geen acht op sloeg; maar op de aanmerking van eenige andere ministers. die wenschten dat de aanval van den heer de Montalembert niet geheel en al ongestraft zou blijven, heeft men in eene waarschuwing een soort van middenterm gezocht.

— Het proces, door mevrouw de Kertanguy, nicht van den heer de Lamennais, aan den heer Forgues beteekend, die door dien schrijver belast was geworden zijn nagelaten werken uit te geven, is heden voor de eerste kamer van het keizerlijk geregtshof bepleit. De heer Senard, oud-voorzitter van de konstitueerende vergadering in 1848, heeft de instandhouding van het vonnis ter eerste instantie gevraagd, [illegible] Forgues vrijheid laat de geheele briefwisseling [illegible] in het licht te geven. Mr. Leblond, advokaat van Mr. de Kertanguy, heeft de vernietiging van het vonnis geëischt, op grond dat, zoo de heer de Forgues het regt heeft de door den heer de Lamennais-zelven ontvangen brieven uit te geven, dit het geval niet is wat zijn briefwisseling met derden aangaat. Het hof zal aanstaanden Maandag het vonnis uitspreken.

ENGELAND.

LONDEN, 30 April. De chinesche expeditie blijft het groote vraagstuk van den dag. Het krijgsplan zal ten naastenbij hetzelfde zijn als dat wat in 1842 werd aangenomen, behalve de wijzigingen noodzakelijk geworden door de verdedigingswerken, welke de Chineezen sedert den eersten oorlog hebben opgeworpen, alsmede door de gezamenlijke handeling van een fransche en engelsche zeemagt.

Het door ons in 1842 gevolgde plan bestond in het opvaren van den Yang-Tse-Kiang tot Nanking, dat is tot twee honderd mijlen van zijn monding en de gemeenschap der noordelijke met de zuidelijke provinciën af te snijden. De Yang-Tse-Kiang verdeelt China in twee onderscheidene gedeelten: het noordelijk en zuidelijk. Op veertig mijlen onder Nanking loopen in dien stroom de twee armen van het keizerlijk kanaal uit, dat dient om daarlangs de voortbrengselen der beide gewesten te vervoeren. Zoo de gemeenschap van den stroom met de kanalen wordt belet, is alle toevoer van levensmiddelen naar Peking afgesneden, en wordt deze ontzaggelijke stad als het ware aan den hongerdood prijs gegeven. Een veldtogt over land naar Peking zou minder zekere, spoedige en afdoende uitkomsten opleveren.

Men moet zich evenwel niet voorstellen, dat dit alles zeer gemakkelijk zal gaan. Men weet hoe in den eersten oorlog tusschen ons en China, de bevolking, vooral de tartaarsche, met wanhopigen moed streed, zoodat de bezetting van Chin-Kiang-Fou zich tot den laatsten man doodvocht.

Daarenboven is het niet onmogelijk dat de Keizer van China en zijn hof, als hij bemerkt waar men het op toelegt, zich achter den grooten muur of in de provincie Chan-Si terugtrekt, waar men hem onmogelijk zal kunnen bereiken.

Bovendien zal een veldtogt steeds allerbezwaarlijkst zijn in een digtbevolkt en vijandig land, waarvan de wegen en gesteldheid ter naauwernood bekend zijn.

— De Hertogin van Gloucester is heden morgen zonder veel doodsstrijd afgestorven.

De overledene was de vierde dochter van George III, en derhalve eene tante der Koningin. Zij werd den 25 April 1776 geboren. Sedert 20 November 1834 was zij weduwe van prins Willem Frederik, tweede hertog van Gloucester. De Hertogin was de laatst overgeblevene der talrijke kinderen van George III.

— Het parlement is door een koninklijke kommissie geopend, daar de Koningin nog niet van het kraambed geheel hersteld is. Er heeft geen openingsrede plaats gevonden.

De ministeriëele banken waren voltallig, evenwel waren de toejuichingen, toen lord Palmerston binnentrad, niet talrijk en werden overtroffen door die, welke den heer Lowe, vice-prezident van den *Board of Trade* te beurt vielen, die, zoo als men weet, bij de verkiezing te Kidderminster in doodsgevaar heeft verkeerd. De heer Evelyn Denison tot *speaker* benoemd, heeft de gelukwenschen der vergadering ontvangen, welke daarop gescheiden is.

— De hertogin van Gloucester is heden morgen overleden.

Een engelsch geneeskundig dagblad deelt eene opgaaf mede van het aantal personen, die gedurende een tijdruimte van 6 jaren, alleen in Engeland, de slagtoffers van vergiftiging geworden zijn. Dit getal is niet minder dan 3,218, namelijk 1700 mannen en 1518 vrouwen. De meest gebruikte vergiften waren het laudanum, de strychnine, het acid. oxal. en het extract van bittere amandelen. Dit is het gevolg van den onbelemmerden handel in vergiften in Engeland.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 2 Mei.

BEVALLEN (25 April): E. J. Stark, geb. Focke, D. — (27 April): E. J. Gunckel, geb. van der Gronden, D. - M. Sanders, geb. Westendorp, D. — (28 April): E. H. G. Elsenburg, geb. Loots, D.

OVERLEDEN (25 April): J. F. Klapmeijer, 71 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		30 APRIL 4½ u.	gebl.	1 MEI 4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	$63\frac{7}{16}$	$63\frac{9}{16}$	63⅝	63⅝
Dito Dito	3	75⅞	75⅞	76	76
Dito Dito	4	95⅝	95¾	95⅞	95⅞
Overzeesche Bezittingen	4	95			
Amortisatie-Syndikaat	3½	90¾	90¾		
Actiën Ned. Bank	4				
Handel-Maatschappij	4½	145½	145½	145½	
Maatschappij van Weld.	4	[illegible]	[illegible]		
Obligatiën Spoorwegen	4½	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
Dito Hollandsche dito		[illegible]			
Obligatiën	4½				
België, Certifikaten	2½	52¼			
Dito *Rothschild*	2½	52⅜	52½		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	$24\frac{9}{16}$	$24\frac{9}{16}$	24⅝	
Dito	3	41½	41½		
Binnenlandsche	3	$37\frac{15}{16}$	$38\frac{1}{16}$	38⅛	
Coupon Bewijzen			6¼	$6\frac{5}{16}$	
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	44⅝	44½	44¾	$44\frac{13}{16}$
Dito Uitgestelde			24⅞	25⅛	
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	103⅜	103⅛	103⅜	103¼
Dito A°. 1828—1829	5	102¼	102⅛	102¼	
Negot. 1831 en 1833	5	92¼	92⅜	92½	92½
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5	94¾	94⅝	$94\frac{15}{16}$	
Dito idem 6e	5	$96\frac{15}{16}$	96⅞	$96\frac{15}{16}$	
Certifikaten te Hamburg	5				
Dito dito te Londen	4½	93⅜			
Dito dito *Hope en C°.*	4	85			
Dito *Stieglitz*	4	84⅜			
Dito 5e Serie	4				
Dito in Zilver	6				
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6		62¾		
Polen, Aand. met Lot. fl. 500		155½			
Schatkist-Obligatiën	4	77⅛	77½		
Oostenrijk, Metalliek	5	75¼	75½	$75\frac{11}{16}$	$75\frac{13}{16}$
Dito rente te Amsterdam	5	86¼	86½	$86\frac{11}{16}$	$86\frac{11}{16}$
Dito Nationale	5	76¾	$76\frac{13}{16}$	$77\frac{1}{16}$	$77\frac{1}{16}$
Dito	2½	[illegible]	39	$39\frac{5}{16}$	
Weener Bank	5	[illegible]			
Dito	4		62¾		
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		312	311½	312	
Pruiss. Aand. 1854	3½		83		
Napels, Cert. bij *Rotsch.*	5				
Denemarken, dito	5				
Louisiana, te Londen	5				
Brazilië	5				
Dito 1843	5				
Mexiko, te Londen £ 100	3	21⅞	$21\frac{15}{16}$	$22\frac{1}{16}$	$22\frac{1}{16}$
Dito Onbepaalde	3	21⅞	$21\frac{15}{16}$	$22\frac{1}{16}$	$22\frac{1}{16}$
Peru	4½				
Grenada, dito à £ 100	3	$21\frac{9}{16}$	$21\frac{11}{16}$	$21\frac{13}{16}$	21¾
Dito Uitgestelde					
Ecuador	1		14	14⅜	
Venezuela, te Londen	4½	36⅛	36⅝	36⅝	36⅝
Dito Uitgestelde		14⅛	14⅜	14⅛	
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Grieken, Bl. 1825	5		4¼		

N. Port. 43¾, 44, 44; Weener Bank-Aktiën *f* 1130; Noord-Amer. Oblig. Constr. Bons. 7 pc. 95¾.

Bij levendigen handel verkeerde de markt over het algemeen in eene willigere stemming, 5 pc. en 2½ pc. Metall. werden heden Ex. Coup. verhandeld.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 4 pCt. Diskonto 4 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 1 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 56⅛p; Obligatiën 4½ pc. —; id. 4½ pc. 98⅜p; Spanje 1—3 pc. 24 [illegible] p; Binnenlandsche 38⅝p; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 79⅝; id. Nieuw 5 pc. 80⅝.

PARIJS, 1 Mei. Fransche 4½ pc. 92,00; 3 pc. 68,90; 1¼ pc. Spanje 25; 3 pc. id. 38⅞; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 90.

LONDEN, 1 Mei. Cons. 92¾; Spanje buit. 3 pc. 41⅛; id. 1¼ pc. 24⅞; Rusl. 5 pc. 105; id. 4½ pc. 96; Holl. 4 pc. 97¼; id. 2½ pc. 65¼; Sard. 5 pc. 90½; Braz. 101; Peru 4½ pc. 76¾; Gren. uitg. 6½; id. werk. 23½; Mexiko 3 pc. 23⅛; Portugal 3 pc 45½; Ecuador 15; Venezuela 37½; Wissel op Amst. 11.19¼; Hamburg 13 8½.

WEENEN, 1 Mei. Met. 5 pc. 83⅛; id. 4½ pc. 81¼; Bank-Aktiën 997; Credit Anst. 249½; Wissel op Londen 10.10; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 1 Mei. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 104.

HAMBURG, 1 Mei. Spanje 1¼ pc. —; id. 3 pc. 23; Rusl. 5 pc. 99⅝; 4½ pc. 90; 3 pc. Mexikanen 10⅞; Noord-Duits. bank 94; Wissel op Londen 3/m. 13 4¼; id. kort 13 ½; Amst. 36.20.

FRANKFORT, 1 Mei. 5 pc. Met. 7 ¼; 1¼ pc. Spanje binnenl. 24⅝; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{7}{16}$	Livorno		[illegible]
»	zigt	» 56⅛	Napels		[illegible]
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg		[illegible] 1.8[illegible]
»	zigt	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 33⅞
Madrid	3/m.	» 238	Augsburg	»	» $35\frac{5}{16}$
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99¼
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35
Bilbao	»	» 237	»	zigt	» $35\frac{7}{16}$
Lissabon	»	» 40½	Londen	2/m.	11,67½
Porto	»	» 40½	»	zigt	» 11,80
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam		

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 2 Mei.

Overzigt der Week.

KOFFIJ. De stand van alle naburige markten influenceert op onze markt, zoodat het artikel, ofschoon in gezonde stemming, kalm en zonder afdoeningen blijft. De gisteren in veiling gebragte 3454 balen beschadigde Braziel Koffij werden gedeeltelijk van 28½ à 33 c. verkocht, en gedeeltelijk opgehouden.

SUIKER. De stemming blijft uiterst gunstig, en de dezer dagen bekend gewordene taxatie der aanstaande Maatschappij-Veiling, heeft de houders hoogere eischen doen instellen. Van afdoeningen valt weinig te vermelden, daar de Voorraad bij Partikulieren geheel is uitgeput. Zeilend werden afgedaan de bereids door ons vermelde 1749 kr. Java Suiker pr. *Alcyone* N° 12½ fact. N° a *f* 48.

De aanvoer in alle Havens van Holland van 1° Januarij tot ult° April bedroeg 46½/m. N. P. tegen 44 m. N. P. in 1856; Voorraad op ult° April 57 3 ¼/m. N. ℛ, tegen 21½/m. N. ℛ in 56.

Voorraad bij de N. H. M. in alle Havens 150,480 tegen 91,520 kr. in 1856 en 7,377 matten tegen 4500 matten in 1856.

THEE. De positie heeft zich op de van China en Londen afkomende berigten iets verbeterd, zoodat de Veiling op 28 April over 't algemeen iets beter is uitgevallen dan de op 23 April te Rotterdam gehoudene. — In de op 28 April door de N. H. M. gehouden veiling van 57[illegible] k. Java en 109/4 k. Chin Thee, is alles tot de volgende prijzen koulant verkocht:

Boey	40 a 61 c.	Hysanschin	90 a — c.
Congo	59 a 71 „	Hysan	60 a 107 „
Souchon	60 a 80 „	Uxim	82 a 83 „
Tonkay	57 a 94 „	Joosjes g. b.	75 a 101 „
Schin	45 a 56 „	Id. f. b	87 a — „

De 109/4 k. Chinesche Congo hebben 85 a 86 c opgebragt.

RIJST. Vast doch zonder omzettingen. Deze werden in het geheel geene afdoeningen bekend. De notering voor gepelde soorten zonder verandering.

TABAK. Vast, doch zonder keus; de arriverende partijtjes noord-amerikaansche vinden dadelijk na aankomst koopers. De voorraad bestaat alhier uit 507 v. Maryland, 1397 p. Braziel, 188 v. Havana en 118 p. St. Domingo.

INDIGO. In afwachting der aanstaande Maatschappij-Veiling gaat er niets om. De stemming blijft [illegible] zeer geretireerd. Tegen 4 dezer zijn in veiling aangeslagen 30 ceroenen Caraques, van Porto-Cabello via Hamburg alhier aangebragt per *Eta*.

HUIDEN. Deze week arriveerden alhier eenige partijtjes australische, welke spoedig aan de markt verwacht worden. De 21260 st. Buenos-Ayres bij de N. H. M. zijn tegen 4 Junij in veiling aangeslagen.

TIN. In April werden afgeleverd 2000 blok tegen 13,393 blok in April 56. De voorraad op Ceel bestaat uit 7120 blok alhier en 4100 „ te Rott.

te zamen 11220 blok, tegen 17755 op ult° April 56.

SPECERIJEN. *Peper.* De eenige bekende afdoening dezer week was van 499 balen bruine Java ex *Mary Ann* a 28 c. — De overige artikelen bieden volstrekt geene bijzonderheden aan.

STERKE DRANKEN. *Arak.* Vast, zonder afdoeningen. Van *Rum* werden deze week 58 vaten Surin. per *Triton*, tot geheimen prijs bij inschrijving toegewezen. *Moutwijn* *f* 20,25. *Jenever* *f* 25,15. *Amst. Proef* *f* 27.

GRAANMARKT.

Poolsche Tarwe prijshoudend, roode en witte hooger, verkocht: 128 ℛ j. b. Pools. *f* 370, 375; 127 ℛ dito *f* 365; 126 ℛ n. dito *f* 370; 129 ℛ n. Gelders. *f* 348; 126/2 ℛ dito *f* 353; 126 ℛ o. Nassaud. *f* 350; 126 ℛ n. Noordholl. *f* 350; 115, 117, 118 ℛ n. Vriessche *f* 260, 266, 270.

Rogge in een doen: 116 ℛ n. Inl. *f* 192.

Garst *f* 4 hooger: 110 ℔ n. Deens. *f* 216; 100 ℔ Vriess. Winter *f* 184.

Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie in Sept., Oct. en Nov. 78½ £. *Lijnzaad* een doen.: 102 ℔ Libau *f* 9 per mud. *Raapolie* op 6/w. *f* 51½; Vliegend *f* 50¾; 1° Mei ek. *f* 49¾; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 45¾, 6¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 41½; Vliegend *f* 40¼; 1°. Mei ek. *f* 40; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 41, 40¾. *Hennepolie* op 6/w. *f* 49¾; Vliegend *f* 48½.

ROTTERDAM, 1 Mei. Van de 219 balen Piment zijn beden in veiling 174 balen verkocht van *f* 21 tot *f* 28, naar mate van beschadigdheid en 45 balen opgehouden.

SCHIEDAM, 1 Mei. Rogge verkocht: 140/2 ℔ Reval *f* 255 2/m.; 142/2 ℔ Finsche *f* 215 6/w. Gerst: 130/2 ℔ Zweedsche *f* 206 kont.; 132/2 ℔ Deensche *f* 206 6/w. — Moutwijn *f* 20; Jenever *f* 25,50; Amst. Proef *f* 26,75, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

MIDDELBURG, 30 April. Puike Zeeuwsche Tarwe *f* 11, 10,80 a 10,50, naar kwaliteit, mindere *f* 10,25 per mud. Puike Walchersche dito *f* 12,25, 12 a 11,75 naar deugd, mindere *f* 11,50 a 10,50, geringe *f* 10. — Rogge, puike *f* 7,25, enkeld *f* 7,50 betaald — Gerst, puike Winter *f* 7; dito Zomer *f* 6,75, mindere *f* 6,50 per mud. — Walchersche Witteboonen *f* 13,50 a 13. Dito Bruineboonen *f* 10. Walchersche Paardeboonen *f* 6,75 tot *f* 7 Dito Groene Erwten *f* 7, 7,25 a 7,50 per mud — Puike Zeeuwsche Paardeboonen *f* 6,50, mindere *f* 6,25, geringe *f* 6. — Raap-Olie *f* 54; Patent-Olie *f* 56; Lijn-Olie *f* 44,50 per vat. Harde Lijn-Koeken *f* 11 per 104 stuks

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

TEXEL, 30 April Zoetelief, Zeester, Curaçao. - De Jonge, Fennegina Arendina, Triëst. — 1 Mei. Portengen, Eensgezindheid, Batavia.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 4 Mei, 's avonds ten vijf ure.

1. De Houtzaagmolen *de Witte Lelie*, Kwakerseiland bij de Raambarrière, XX 223. — 2. Huis, Achterhuis en Erve, Haarlemmerdijk, TT 385. — 3 Huis en Erve, Hoogte van den Kadijk, U 622. — 4 Huis, Achterhuis en Erve, Tuinstraat, NN 419. — 5. Huis, Tuin en Erve, Korte Leidschedwarsstr., CC 252. — 6. Huis en Erve, eerste Bloemdwarsstr., DD 482. 7. Dito, tweede Laurierdwarsstraat, EE 160. — 8 Dito, Noorderstraat, AA 486. — 9. Dito, Hazenstr., FF 419. - 10 Dito, naast het vorige Perceel, FF 420; te zamen in slag. — 11. Huis en Tuin, Plantaadje, Fransche Laan, V 39.

Advertentiën.

[illegible]

...heid, doch nog onverwachts, mijne veelgeliefde Moeder, ANNA MARIA DRIESSEN, Weduwe van JOANNES HENRICUS GöKE, in den ouderdom van 62 jaren.

J. H. GöKE.

AMSTERDAM, 29 April 1857.

Bijzondere en algemeene kennisgeving.

Vijf-en-Twintigjarige Echtvereeniging

VAN

P. VAN ZIJL

EN

DOORTJE VINK,

LANGERAAR, 3 Mei 1857. (3165)

(2176) Aan de **Leden** van het **R. K. Begrafenisfonds**, onder de zinspreuk: *Beschikt uwe huiszaken, want gij zult sterven*, wordt bekend gemaakt, dat de rekening en verantwoording over het jaar 1856, ten huize van de Heeren Overlieden, ter inzage ligt, gedurende de maand Mei, des Dingsdags en Vrijdags van 10 ot 2 ure.

TE HUUR in de nabijheid van Arnhem, een **BUITENTJE**, uitzigt hebbende op den Spoorweg aldaar, bevattende 5 **Kamers, Keuken, Kelder, Zolder** en **vrije Tuin**, voor *f* **150.**— Adres *franco* bij den Heer O. HOLLEMAN, Bakkerstraat te Arnhem. (3153)

(3178)

Men vraagt om te Huren:

Een goed **Koffijhuis**, **Herberg** of een goed **Winkelhuis.** Ook biedt zich een braaf R. C. gehuwd Mensch aan, als **Agent voor Kruideniers waren, Suiker**, of iets dergelijks. Brieven *franco* letter H. bij den Uitgever dezer Courant. (3178)

(3164) De Boekh. J. BEERENDONK te Amsterdam, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Gezangen in gebruik bij de Aartsbroederschap der H. Familie, *met bijgevoegde zangwijzen* . . *f* 0.35.
Idem *gebonden in linnen band met vergulde stempel* *f* 0.60.
De Orgelpartij, *bij deze gezangen behoorende* *f* 0.75.

Dit werkje [illegible]

Het is in vele zangchoren in gebruik, vooral in de Meimaand is het zeer aan te bevelen, daar het hoofdzakelijk liederen bevat, toegewijd aan de H. Maagd.

H. H. Geestelijken of Directeuren van Zangchoren, die er nog niet mede bekend mogten zijn en gaarne het opzigt verlangen, gelieve het *franco* aan te vragen.

(3173) **Mr. PH. A. HAAS Az.**, Advokaat, is **verhuisd**, naar de Kalverstraat, hoek Begijnensteeg, E N° 338.

De ingang **voor het Kantoor**, is aan de zijdeur.

Een Landman uit Lagewierde bij Tilburg, wiens vrouw gedurende vier jaren in hoogen graad aan maagkramp leed en door het gebruik der **Revalenta** genezen is, verzocht mij dit bekend te maken en zijnen naam aan de navragers op te geven.

Tilburg, 14 April 1857. C. H. DOMHOFF.

De **Revalenta** werkt zeer gunstig op de spijsverteringswerktuigen en geneest in den grond alle ziekten die uit slechte sappen ontstaan, als: onregelmatigheid in den stoelgang, kramp, buikpijn, stuipen, maagwater, diarrhaea, verstoppingen, zenuwziekte, galachtigheid, aandoeningen van lever en nieren, windzucht, opgeztheid, hartkloppingen, zenuwachtige hoofd- en aangezigtspijn, branderigheid, graveel, roos, vallende ziekte, doofheid, suizen in hoofd en in de ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen en in andere deelen van het ligchaam, verzwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, waterzucht, misselijkheid gedurende de zwangerschap en na het eten, verzwakking, hoest, aamborstigheid, slijm, aandrang van bloed naar het hoofd, enz. (3177)

Een R. C. jong Mensch van een goed uiterlijk, die zich gedurende verscheidene jaren heeft toegewijd aan het Onderwijzen en Opvoeden van R. C. Jongelieden uit den fatsoenlijken stand, zag zich gaarne als **Gouverneur** of **Secondant** geplaatst. Hij is in staat de beste getuigschriften te produceren en de Fransche en Engelsche talen te onderwijzen. *Franco* brieven s. l. M. aan den Boekhandelaar A. M. VAN DIJK te Delft. (3175)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is gedrukt en wordt op aanvraag verzonden:

UITGAVEN DER VEREENIGING „REGT VOOR ALLEN."

EENIGE BEZWAREN

[illegible]

DE VOORDRAGT VAN WET

TOT

REGELING VAN 'T LAGER ONDERWIJS.

Een Brochure van 96 bladz. . . . . . . *f* 0.30.

GROOTE FABRIEK EN MAGAZIJN

van Gouden, Zilveren en Geborduurde Kerkornamenten, Stoffen, Gallonnen, Kwasten, enz. enz.

EENIG IN HUN SOORT.

JOSEPH-A.-A. VAN HALLE,

Bergstraat, N° 90 over het Postkantoor, nabij de St-Gudula-kerk te Brussel.

Eerste prijs in de Nationale Tentoonstelling 1841 en 1847, te Brussel.

Eerste prijs, (Prise Medal) in de Groote Wereld-tentoonstelling *te Londen* 1851, in Concurrentie tegen alle andere landen, dewelke hunne Gouden en Zilveren Borduurzelen en Kerkornamenten derwaarts gezonden hebben.

Eerste en **eenige Medalje der Eerste Classe** in de groote Wereldtentoonstelling van Parijs 1855, in Concurrentie tegen 22 Koningrijken en het Fransch Keizerrijk, dewelke wederom hunne Gouden en Zilveren Borduursels en Kerkgewaden aldaar gezonden hebben.

Dit alombekende Magazijn, waar men op voorraad vindt geconfectionneerd voor ruim **TWEE HONDERD DUIZEND GULDENS** Gouden Borduursels en Kerkornamenten, zoowel voor de rijkste Cathedralen als voor de geringste Dorpskerken.

Vereerd door het bezoek der Koninklijke Familie der Belgen, door Hunne Eminentien den Kardinaal WISEMAN, Aartsbisschop van Westminster, den Kardinaal STERKX, Aartsbisschop van Mechelen, vergezeld van de andere Bisschoppen van België, den Apostolischen Nuntius te Brussel en door een groot getal van den Hoogen Adel van het land, den Zeer Eerw. Heer Deken en Pastoors van Brussel, dewelke alle hunne verwondering en tevredenheid aan den Heer VAN HALLE getoond hebben.

GROOT VOORDEEL.

In plaats van die Kerkelijke Ornamenten te bestellen op stalen of teekeningen, vindt men die gereed of geconfectionneerd in alle kleuren en konditiën, men ziet terstond het effekt, den glans vóór, of tegen in reëeliteit, hetwelk men niet kan vinden als men koopt op stalen en teekeningen, die dikwijls met de schaduw of kleuren zeer vleijende zijn, en als die ornamenten in de kerken gebruikt worden, zeer dikwijls tegen vallen, dit kan men voorkomen, terwijl de Magazijnen Gratis alle dagen kunnen bezigtigd worden, zonder de minste verpligting tot koopen, door de Heeren R. C. Geestelijken en verdere Leden van den Kerkenraad, om hun de overtuiging te geven van hetgeen alhier in de annonce aangekondigd wordt.

(3068) **JOSEPH-A.-A. VAN HALLE.**

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.